

۱- معنی واژه‌های «مفتاح - نمط - اوان - برزن» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) در کوی نیک‌نامی ما را گذر ندادند
(ب) دعای صبح و آه شب کلید گنج مقصود است
(پ) وقت را غنیمت دان آنقدر که بتوانی
(ت) تو بندگی چو گدایان به شرط مزد مکن
- (۱) ب - ت - الف - پ
(۲) ب - ت - پ - الف
(۳) ت - ب - الف - پ
(۴) پ - ب - ت - الف

۲- کدام گزینه، پاسخ مناسبی برای معانی تعداد بیش‌تری از واژه‌های زیر است؟

«مَنّت، صحیفه، ابدیت، روایی، محظوظ، شگرف، آخته»

- (۱) چاره، کرانه، ارزش، شکر
(۲) نیرومند، پابندگی، اعتبار، ارزش
(۳) امکان، ساختگی، مانع، جاودانگی
(۴) نیرومند، بی‌کرانگی، اعتبار، نیکویی
- ۳- معنی واژه‌های «مجادله - مستغنی - مشیت - مشوش - تخلص» به ترتیب، در کدام ابیات یافت می‌شود؟

- (الف) تو پیمان همی داری و رای راست
(ب) دل چو غنی شد ز فقیری چه غم
(پ) از همگان بی‌نیاز و بر همه مشفق
(ت) گاه از ستیزه‌گوش فلک بر کشیده‌ای
(ث) کی دهد دست این غرض یا رب که هم‌دستان شوند
- (۱) ت - ب - الف - ث - پ
(۲) ت - پ - الف - ث - ب
(۳) ث - ب - پ - الف - ت
(۴) ث - پ - الف - ب - ت

۴- در کدام ابیات «غلط املائی» به چشم می‌خورد؟

- (الف) بی نسیم رضات روزه عمر
(ب) گوشه و خوشه بساخت از پی مجد و سنا
(پ) در این مقام، طرب بی‌تعجب نخواهد دید
(ت) کمانی چو خفته ستون سطر
(ث) غبار هوا چشم عقلت بدوخت
- (۱) الف - ب - ت
(۲) الف - پ - ت
(۳) ب - پ - ث
(۴) ب - ت - ث

۵- در متن زیر، چند «غلط املائی» یافت می‌شود؟

- «غافل ضعیف که بر خواری کشیدن خود دارد و به هیچ تأویل منظور و محترم و متاع و مکرم نگردد که در معرض حسد و عداوت افتد، نباید دانست که عاقل همیشه محروم است و محسود و من از این طبقه نیستم و نه آزی قالب است که خیانت کنم.»
- (۱) یک
(۲) دو
(۳) سه
(۴) چهار

۶- در متن زیر، چند «غلط املائی» وجود دارد؟

- «پس غیاث مولانا سعدالدین عین صواب است که عقل را مقدم داشت و وسیلت غربت حق دانست و داعی مخلص را به عین رضا نظر کرد. خداوند زوالجلال است و اکرامش در حصر نمی‌آید.»
- (۱) یک
(۲) دو
(۳) سه
(۴) چهار

۷- آثار منسوب به چند نویسنده یا شاعر درست است؟

- (تحفة الاحرار: جامی) (روزها: اسلامی ندوشن) (مرصادالعباد: نجم دایه) (جوامع الحکایات و لوامع الروایات: نصراله منشی) (فرهاد و شیرین: نظامی) (هم‌صدا با حلق اسماعیل: نادر ابراهیمی) (حملة حیدری: باذل مشهدی)
- (۱) سه
(۲) چهار
(۳) پنج
(۴) شش

۸- آرایه‌های بیت زیر، کدام‌اند؟

- «خط عذار یار که بگرفت ماه از او
خوش حلقه‌ای لیک به در نیست راه از او»
- (۱) تشبیه، تمثیل، اغراق، مجاز
(۲) تشبیه، کنایه، حسن تعلیل، مجاز
(۳) استعاره، تشبیه، ایهام، حسن تعلیل
(۴) استعاره، جناس، مجاز، حسن تعلیل

۹- در کدام بیت، آرایه‌های «عراق، تضاد و تشبیه»، «همگی» یافت می‌شود؟

- (۱) ای مرد فقیر هست تو را خرجه تو تاج
(۲) وصال تو به شب کس را میسر چون شود هرگز
(۳) تو را به مثل من ای دوست میل چون باشد
(۴) عزیز مصر اگر ما را ملامت‌گر بود شاید

۱۰- آرایه‌های ادبی بیت زیر، تماماً در کدام گزینه درست است؟

- «در آن تنگ دهن زان عقد دندان حیرتی دارم»
(۱) ایهام، عراق، استعاره، کنایه
(۲) پارادوکس، تشبیه، کنایه، مجاز
(۳) عراق، استعاره، تشبیه، واج‌آرایی
(۴) حسن تعلیل، واج‌آرایی، استعاره، مجاز

۱۱- آرایه‌های «تشبیه، استعاره، حس آمیزی و ایهام تناسب» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) چون شب‌نم است بستر و بالین من ز گل
(ب) ناله نی راست صد تنگ شکر در آستین
(پ) چرا از دست می‌رفتم چرا بیمار می‌بودم؟
(ت) کجا تاب نگاه گرم دارد سایه پروردی
- (۱) ب، الف، ت، پ
(۲) ب، ت، پ، الف
(۳) پ، الف، ب، ت
(۴) پ، الف، ت، ب

۱۲- در کدام بیت، حذف فعل وجود ندارد؟

- (۱) گر بر وجود عاشق صادق نهند تیغ
(۲) تو چه ارمغانی آری که به دوستان فرستی
(۳) گوش بر ناله بلبل کن و بلبل بگذار
(۴) هرگز آن دل بنمیرد که تو جانش باشی

۱۳- در متن زیر، چند «ترکیب وصفی و چند وابسته پیشین» به ترتیب، به کار رفته است؟

«این معلم شریف باسواد، سفارش کرده بود که اگر سر قبر ویکتور هوگو رفتیم، از جانب او فاتحه‌ای برای این نویسنده بزرگ بخوانم. این نامه مرا به فکر انداخت. متوجه شدم که قدرت قلم این نویسنده تا چه حد بوده است.»

- (۱) شش، پنج
(۲) هفت، چهار
(۳) هفت، پنج
(۴) هشت، پنج

۱۴- تعداد جمله‌های کدام بیت با بیت زیر یکسان است؟

- «چو گفتمش که دل‌م را نگاه دار چه گفت»
(۱) گفتمش مهر فروغی به تو روز افزون است
(۲) قرار و خواب ز حافظ طمع مدار ای دوست
(۳) هرگز دل‌م برای کم و بیش غم نداشت
(۴) جانان من برخیز و بشنو بانگ چاووش
- ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد»
گفت من هم به خلافتش دل پر کین دارم
قرار چیست، صبوری کدام و خواب کجا
آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت
آنک امام مال‌م بگرفته بر دوش

۱۵- صفت‌های «فاعلی، نسبی، مفعولی و لیاقت» به ترتیب، در کدام سروده‌ها آمده است؟

- (الف) در میان عشق‌بازان کوهکن مردانه رفت
(ب) که شد ساخته کارش از زهر چشم
(۱) الف - پ - ب - ت
(۲) الف - ت - پ - ب
- (ب) رو سر بنه به بالین تنها مرا رها کن
(ت) باغی از رنگینی گفتار دارم دیدنی
(۳) ب - الف - پ - ت
(۴) ب - پ - ت - الف

۱۶- کاربرد معنایی فعل «ماندن» در کدام بیت، متفاوت است؟

- ۱) ای دل بشارتی دهمت محتسب نماند
- ۲) دردا که یار در غم و دردم بماند و رفت
- ۳) بر آن بودش اندیشه کاندر جهان
- ۴) مکن شادمانی به مرگ کسی

۱۷- مفهوم عبارت زیر با کدام بیت، قرابت دارد؟

«هنگامی که در فروتنی بزرگ باشیم، بیش از همه به آن بزرگ نزدیک شده‌ایم.»

- ۱) خوبی مه‌مان بگیر و تواضع کن
- ۲) چون زلف بتان شکستگی عادت کن
- ۳) سهل باشد گر کنند افتادگان افتادگی
- ۴) نشکنی تا خویش را از دوست کی یابی نشان

۱۸- کدام بیت، با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؟

«گریز از کفش در دهان نهنگ»

- ۱) دلم بپردی جان هم ببر که مرگ به است
- ۲) بمیر ای بی‌خیر گر می‌توانی
- ۳) به روز مرگ چو تابوت من روان باشد
- ۴) به عزت مردن از بی‌اعتباری زیستن خوشتر

۱۹- مفهوم کلی همه ابیات یکسان است، به جز:

- ۱) حدیث عشق نگیرد به زاهدان هرگز
- ۲) شوخی عشق نگرده به کهنسالی کم
- ۳) مزه هوش جز انگشت پشیمانی نیست
- ۴) به عاقلان نتوان دوخت داغ سودا را

۲۰- مفهوم کلی کدام ابیات یکسان است؟

الف) نه هر آن غنچه که بشکفت گل سرخ شود

ب) هنگام زراعت آنچه کشتستی [کشته‌ای]

پ) هر که آزار روا داشت شد آزرده

ت) عمل گر دهی مرد منعم‌شناس

- ۱) الف، ب ۲) الف، ت

۲۱- متن زیر با همه ابیات قرابت مفهومی دارد، به جز:

«عامل شهری به خلیفه نبشت که دیوار شهر، خراب شده است. آن را عمارت باید کردن. جواب نبشت که شهر را از عدل، دیوار کن؛ که حاجت

نیست به گل و خشت و سنگ و گچ.»

- ۱) چو خشنود داری جهان را به داد
- ۲) همه داد کن تو به گیتی درون
- ۳) به داد و دهش کوش و نیکی سگال
- ۴) اگر دادگر چند بی‌کس بود

وز می جهان پر است و بت می گسار هم
ما را چو دود بر سر آتش نشاند و رفت
نماند کسی از نژاد مه‌مان
که دهرت نماند پس از وی بسی

آن را که او به دانش والا شد
تا صید کنی هزار دل در نفسی
مهربانی و تواضع از بزرگان خوش‌نماست
هست پیچیدن کلید قفل این گنجینه را

که مردن به از زندگانی به ننگ»

ز زندگانی اندر شماتت دشمن
به مرگی کان به است از زندگانی
گمان مبر که مرا درد این جهان باشد
چراغ روز را پروایی از کشتن نمی‌باشد

ز بوی گل نشود جغد شادمان هرگز
دل چو افتاد جوان، پیر نگرده هرگز
مست خوب است که هشیار نگرده هرگز
تنور سرد نگیرد به خویش نان هرگز

نه هر آن شاخه که بر رُست صنوبر گردد

آنست برسد به موسم خرمن

هر که چه کند در افتاد به چاه اندر

که مفلس ندارد ز سلطان هراس

- ۱) ب، پ ۲) ب، پ ۳) ب، پ ۴) پ، ت

توانگر بمـانی و از داد شـاد
که از داد هرگز نشد کس نـگون
ولـی را بـرور عـدو را بـمال
ورا راسـتی پاسبان بـس بـود

۲۲- مفهوم کدام بیت با بقیه متفاوت است؟

- ۱) شکفته لاله نعمان به سان خوب رخساران
- ۲) وقت است از شکوفه چمن سیم تن شود
- ۳) سنبل او می خرامد دست بر دوشت بهار
- ۴) شده است چون رخ لیلی و سینه مجنون

۲۳- کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

«زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست»

- ۱) زاهد ایمن مشو از بازی غیرت زنهار
- ۲) گر مدد خواستم از پیر مغان عیب مکن
- ۳) بر من آسان است اگر صد پاره سازم دل ز درد
- ۴) زاهد پشیمان را ذوق باده خواهد کشت

۲۴- کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

«ضربت گردون دون آزادگان را خسته کرد»

- ۱) جهان به چشم حسودان سیاه می سازد
- ۲) کوش تا دل به تماشای جهان نگذاری
- ۳) دیری است کاین زمانه بدخوی سفله طبع
- ۴) مکن آزادگان را جستجو از این و آن پنهان

۲۵- مفهوم کنایی بیت زیر از کدام بیت، دریافت می شود؟

«عقل میدان سخن بر عاقلان کرده است تنگ»

- ۱) نیست در روی زمین گوشه سزاوار سخن
- ۲) گوهر شهوار مزد لب به جا وا کردن است
- ۳) نمی توان ز سخن ساختن خموش مرا
- ۴) دهان مور را پر خاک دارد بی زبانی ها

به مشک اندر زده دل ها به خون اندر زده سرها
هر خار خشک یوسف گل پیرهن شود
تا کند در وقت فرصت حلقه در گوش بهار
ز جوش لاله و گل دامن بیابان ها

در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست»

که ره از صومعه تا دیر مغان این همه نیست
شیخ ما گفت که در صومعه همت نبود
پیش بی دردان گریبان پاره کردن مشکل است
عاقلا مکن کاری کآورد پشیمانی

کو دل آزاده ای کز تیغ او مجروح نیست»

چو لاله با جگر داغدار خندیدن
داغ افسوس بر آینه جان نگذاری
با سفلگان چمید و ز آزادگان رمید
که باشد از سبک باری پی این کاروان پنهان

ورنه مجنون با در و دیوار می گوید سخن»

چون نبندد طوطیان را زنگ در منقار حرف؟
این نصیحت را به خاطر از صدف داریم ما
که چون صدف ز دهان است رزق گوش مرا
مرا تیغ زبان چون مار بی زنهار بایستی